

MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ
TBMM
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 490
Konu :

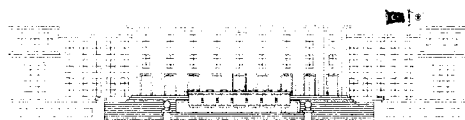
16/12/2005

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Enerji arz güvenliği ve enerjide dışa bağımlılığının azaltılması için yasal düzenlemeler de dahil olmak üzere alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98nci Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'nci maddeleri uyarınca Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Meclis Araştırılması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Oktay VURAL
İzmir Milletvekili
MHP Grup Başkanvekili

Erkan AKÇAY
Manisa Milletvekili
MHP Grup Başkanvekili

GEREKÇE: Ülkemizde enerji talebinin yerli üretimle karşılama oranı gittikçe azalmaktadır. 1990'da yüzde 48,1 olan talebin yerli üretimle karşılama oranı 2009 yılında yüzde 29,5'e, 2010 yılında yüzde 28,5'e, 2014 yılında ise yüzde 25'e düşmüştür. 1990'dan 2013'e birincil enerji talebi %127,4, ithalat % 211,6 artarken, yerli üretimdeki artış %24,8 ile sınırlı kalmıştır.

Türkiye doğalgazın %98'ini, petrolün % 92'sini taşkömürünün %94'ünü ithal etmektedir. Elektrik üretimi için 2013 yılında kullanılan 28,5 milyon ton taş kömürünün 26,6 milyon tonu ithal edilmiştir. Türkiye'nin enerjide dışa bağımlılık oranı yüzde 75'dir. Toplam ithalatı içinde enerji kalemi yüzde yaklaşık 25'lik paya sahiptir. Enerji ham maddeleri ithalatı 2014'te, 54,9 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. AKP yerli ve yenilenebilir kaynaklardan azami ölçüde yararlanmak yerine Türkiye'nin enerjide dışa bağımlılığını daha da artıracak olan nükleer santralde ısrar etmektedir. Mevcut politikaların sürdürülmesi halinde birincil enerji tüketiminde dışa bağımlılığın daha da artması kaçınılmazdır.

2014 yılında üretilen 251 TWh elektriğin yüzde 47,9'u doğalgaz ve LNG'den, yüzde 10'u ithal kömürden, yüzde 16,2'si barajlardan, yüzde 14,5'i linyitten, yüzde 3,4'ü rüzgârdan ve yüzde 1'i jeotermalden üretilmiştir. Enerji'de dışa bağımlılığı azaltmak için enerji tasarrufunun yanında yerli ve yenilenebilir enerji potansiyellerinin harekete geçirilmesi gerekmektedir. Tükettiği enerjinin yaklaşık dörtte üçünü ithal eden Türkiye, enerjide dışa bağımlılığın en yüksek olduğu ülkelerden biridir. 2013 ithalat rakamları dikkate alındığında Türkiye, doğal gaz ithalatında Dünya beşincisi, petrolde on üçüncü, kömürde sekizinci, petrol koku ithalatında dördüncüdür. Toplamda ise Türkiye'nin Dünya "net enerji ithalatı" liginde on birincidir.

Enerjide dışa bağımlılık konusunda dikkat etmemiz gereken bir husus arz güvenliğidir. AKP'nin 13 yıldır enerji arz güvenliği konusunda hiçbir adım atmamıştır. Nitekim, Türkiye birincil enerji tüketiminin yaklaşık yüzde 64'ünü toplam 10 ülkeden, yüzde 43'ünü sadece 3 ülkeden ve yüzde 27'sini ise tek bir ülkeden tedarik etmektedir. En çok enerji ithal ettiği iki ülke Rusya ve İran'dır. Türkiye, kullandığı doğalgazın yüzde 56'sını Rusya'dan, yüzde 17'sini İran'dan ithal etmektedir. 2014 yılında gerçekleştirilen 32,55 milyon ton petrol ithalatının %45'i Irak, İran, Rusya'dan yapılmıştır. Bu rakamlar Türkiye'nin enerji arz güvenliğinin olmadığı bir göstergesidir. Enerjide Rusya ve İran'a bu denli bağımlılık siyasi ve diplomatik ilişkileri de etkilemektedir. Dış politika enerji ihtiyacı dikkate alınmadan yürütülemez. Enerjide bağımlılık ekonomide bağımlılık demektir. Ekonomik bağımlılık ise siyasi, askeri, diplomatik, kültürel, teknolojik bağımlılığı getirir. Bu da, ulusal bağımsızlıkla ve milli egemenlikle bağdaşmamaktadır.

Elektrik dağıtım şirketlerinin özelleştirilmesinden sonra tarife düzenlemeleri ve kayıp kaçak oranlarında yapılan değişiklikler ile dağıtım şirketlerinin kazançları artırılmıştır. Halen TBMM gündeminde olan ve kayıp-kaçaklarla ilgili yeni düzenlemeyle özel şirketlerin kazançları güvence altına alınmak istenmektedir.

Dünya Enerji Konseyi Türk Milli Komitesinin Raporlarına göre; ülkemizde güneşten 380, rüzgârdan 120, baraj ve akarsulardan 100, linyitten 100, biyogaz'dan 35 ve jeotermal kaynaklardan 15 milyar kw/s elektrik üretmek mümkündür. Dolayısıyla Türkiye öz kaynaklarını harekete geçirdiğinde 750 milyar kw/s elektrik üretebilecektir. Ayrıca Enerji verimliliğinden 58 milyar kw/s, santrallerin rehabilitasyonu ile 19 milyar kw/s elektrik katkısı sağlanabilir. 2014 tüketimimizin 251 milyar kw/s olduğu düşünüldüğünde yeterli üretim sağlandığı gibi 576 milyar kw/s'lik ihracat yapılabilecektir. Ancak AKP Türkiye'nin bu potansiyelini kullanarak enerji açığını kapatmak yerine ithal kaynaklara ve fosil yakıtlara başvurulmaktadır. Bu durum hem dışa bağımlılığı, hem de sera gazlarının salımını artırmaktadır.